

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

УЗ ПРАВИЛНИК О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА ЗА ИЗДАВАЊЕ ДОЗВОЛА

Регулаторна комисија за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине – ФЕРК овим образложењем објашњава правни и чињенични основ за доношење Правилника о измјенама и допунама Правилника за издавање дозвола.

Образложење је израђено да би се омогућило јавности разумијевање правног основа којег ФЕРК мора уважавати у поступку доношења општих аката којима се, на основу законског овлаштења, на општи начин уређују правни односи у циљу разрађивања и примјене појединих законских одредби у вези поступка издавања дозвола за обављање електропривредних дјелатности, уз стални нагласак на осигурање транспарентности, ефикасности и економичности тог поступка.

I. ПРАВНИ ОСНОВ

Закон о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“ број 66/13, 94/15 и 54/19), Закона о коришћењу обновљивих извора енергије и ефикасне когенерације („Службене новине Федерације БиХ“ број 70/13 и 5/14), Статут Регулаторне комисије за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“ број 24/14 и 91/15), Пословник о раду Регулаторне комисије за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ, број 29/14, 31/16 и 84/19)

Ради остваривања циљева Закона о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине, који представља правни оквир за стварање услова за развој тржишта електричне енергије, те ради регулисања тржишта електричне енергије у Федерацији Босне и Херцеговине, заснован је ФЕРК, као специјализована, самостална, независна и непрофитна организација у Федерацији Босне и Херцеговине, која има својство правног лица. Законом су прописане надлежности и обавезе ФЕРК-а, које се односе на регулисање тржишта електричне енергије, уз посебан нагласак Закона на јавност и транспарентност рада ФЕРК-а. С тим у вези, чланом 21. Закона о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине прописане су надлежности ФЕРК-а, међу којима је и издавање, обнова, пренос или одузимање дозвола за производњу, дистрибуцију, снабдијевање, трговину електричне енергије и оператора за обновљиве изворе енергије и когенерације. Истим чланом прописано је да ФЕРК осигурава недискриминирање, ефикасну конкуренцију и ефикасно функционирање тржишта електричне енергије, те да ће ФЕРК поред тим законом прописаних надлежности обављати и послове прописане му другим законима и прописима из области енергије. Чланом 22. тачка 11) истог закона прописано је да је обавеза ФЕРК-а доносити provedбене прописе за остваривање прописаних надлежности, док је чланом 84. став (1) наведеног закона прописано да ФЕРК прописује критерије, услове и поступак за издавање дозволе за обављање електропривредних дјелатности из члана 12. став (1) тог закона (дозвола за рад). Чланом 85. став (2) истог закона прописано је да обавези прибављања дозволе за рад за обављање дјелатности производње електричне енергије, по скраћеном поступку којег прописује ФЕРК, подлијежу физичка лица из члана 12. став (3) тог закона, која су заснована у складу са Законом о обрту и сродним дјелатностима („Службене

новине Федерације БиХ“ број 35/09) и које ће ту дјелатност обављати у статусу обртника, у објектима инсталисане снаге до 23 kW. Чланом 90. став (1) истог закона прописано је да услове и критерије издавања претходне сагласности за изградњу директног далековода доноси ФЕРК.

Везано за одредбу члана 21. став (3) Закона о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине, односно могућност прописивања другим законима и прописима из области енергије и других послова за ФЕРК, чланом 27. став (2) Закона о коришћењу обновљивих извора енергије и ефикасне когенерације прописано је да се за микро-постројења ОИЕ примјењују скраћене процедуре, у складу са Правилником за микро-постројења ОИЕ, којим ће бити дефинисани поступци код изградње, услови прикључења на дистрибутивну мрежу, начин мјерења и обрачуна произведене електричне енергије, а који доноси ФЕРК у складу са роковима дефинисаним у Закону о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине.

Чланом 10. и чланом 11. Статута Регулаторне комисије за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине прописано је да ФЕРК има надлежности и обавезе прописане Законом о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине, Законом о коришћењу обновљивих извора енергије и ефикасне когенерације и Законом о нафтним дериватима у Федерацији Босне и Херцеговине, али и да ће, поред наведених надлежности, ФЕРК обављати и послове прописане му другим законима и прописима из области енергије, док је чланом 23. став (1) и став (2) овог Статута прописано да ФЕРК доноси опште и појединачне акте неопходне за његов рад.

Чланом 32. став (1) Пословника о раду Регулаторне комисије за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине прописано је да се правилником поближе разрађују законски прописи у оквиру надлежности и овлашћења ФЕРК-а, као и питања унутрашње организације и рада ФЕРК-а. Чланом 42. став (3) тог Пословника о раду прописано је да ФЕРК доноси посебан правилник којим уређује поступак издавања дозвола за рад и претходних сагласности за изградњу директног вода, односно поступак обнове, измјене и допуне, преноса и одузимања дозвола за рад, критерије и услове за издавање дозвола за рад и претходних сагласности за изградњу директног вода, врсте, садржај и период важења дозвола за рад као и начин вођења регистра издатих и одузетих дозвола за рад и претходних сагласности за изградњу директног вода, као и начин њиховог надгледања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРАВИЛНИКА

Обзиром да је обавеза ФЕРК-а стално праћење досадашње примјене његових правила и прописа, које доноси у складу са својим законом прописаним надлежностима и обавезама, ФЕРК је анализирао резултате досадашње примјене Правилника за издавање дозвола. С тим у вези, оцијењено је да је потребно измијенити одредбе које се односе на: додатне документе уз захтјев за издавање дозволе за рад за производњу електричне енергије у микро-постројењу ОИЕ; критерије за издавање дозволе за рад за производњу електричне енергије у микро-постројењу ОИЕ; обавезу поштивања свих аката; демонтирање и уклањање објекта и опреме под условима предвиђеним Законом о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине; и структуру рачуна. Истовремено, ФЕРК је узео у обзир околност како је донесена Одлука о измјенама и допунама Општих услова за испоруку електричне енергије („Службене новине Федерације БиХ“ број 84/19), која се односи првенствено на електропривредну дјелатност дистрибуције електричне енергије и електропривредну дјелатност снабдијевања електричном енергијом. Због наведеног, дошло је до потребе

усклађивања одредби постојећег Правилника за издавање дозвола са наведеном Одлуком, односно одредби које се односе на дозволу за рад за дистрибуцију електричне енергије, дозволу за снабдијевање електричном енергијом – дозволу И реда и дозволу за снабдијевање електричном енергијом – дозволу ИИ реда.

Обзиром на напријед наведено ФЕРК се определијелио за регулисање ове материје као у Правилнику о измјенама и допунама Правилника за издавање дозвола.

III. ПРЕДМЕТ РАЗМАТРАЊА ПРАВИЛНИКА

Правилником о измјенама и допунама Правилника за издавање дозвола допуњују се одредбе о додатним документима уз захтјев за издавање дозволе за рад за производњу електричне енергије у микро-постројењу ОИЕ, а у складу са којим у додатне документе спада и копија катастарског плана. Слиједећи наведено, допуњују се и одредбе о критеријима за издавање дозволе за рад за производњу електричне енергије у микро-постројењу ОИЕ. Такође мијењају се одредбе које се односе на обавезу имаоца дозволе на поштивање правила и прописа. Брисане су и одредбе које се односе на обавезу имаоца дозволе да изврши демонтажу и уклањање свих објеката и опреме и земљиште и/или објект врати у првобитно стање у складу са Законом о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине, која обавеза је прописана као услов код дозволе за рад за производњу електричне енергије, дозволе за рад за дистрибуцију електричне енергије, те претходне сагласности за изградњу директног вода. Овим правилником су такође измијењене и допуњене обавезе имаоца дозволе код дозволе за дистрибуцију електричне енергије, дозволе за снабдијевање електричном енергијом – дозволе И реда и дозволе за снабдијевање електричном енергијом – дозволе ИИ реда, које се односе на обрачун и фактурисање дистрибутивне мрежарине, односно испоручене електричне енергије, те обавезе према корисницима дистрибутивне мреже, односно купцима електричне енергије, те другим учесницима на тржишту електричне енергије.

IV. СВРХА ОБРАЗЛОЖЕЊА

Сврха Образложен ја је информисање јавности о чињеничним и правним основама Правилника о измјенама и допунама Правилника за издавање дозвола. Обзиром да је материја Правилника за издавање дозвола изузетно стручна и захтјевна, ФЕРК ће наставити пратити и анализирати ефекте примјене Правилника за издавање дозвола у процесу његове примјене.

V. ПРОВЕДЕНЕ АКТИВНОСТИ ФЕРК-а

Нацрт правилника о измјенама и допунама Правилника за издавање дозвола ФЕРК је усвојио на наставку ВИИИ редовне сједнице одржаном 22.05.2020. године. Обавјештење о одржавању сједнице објављено је 20.05.2020. године, на огласној табли ФЕРК-а и на интернет страници ФЕРК-а.

Уз Нацрт правилника о измјенама и допунама Правилника за издавање дозвола, ФЕРК је на истој сједници усвојио и текст Образложења уз овај нацрт и утврдио текст Обавјештења за јавност за прикупљање коментара и одржавања опште расправе. Обавјештење за јавност за прикупљање коментара и одржавања опште расправе, током које је ФЕРК примао коментаре јавности искључиво путем видео линка, објављено је на интернет страници ФЕРК-а 22.05.2020. године. Нацрт правилника о измјенама и допунама Правилника за издавање дозвола са Образложењем био је доступан јавности преко интернет странице ФЕРК-а. Рок за подношење писаних коментара истекао је 03.6.2020. године. ФЕРК

је одржао општу расправу о Нацрту правилника о измјенама и допунама Правилника за издавање дозвола 02.06.2020. године, у Мостару, у просторијама ФЕРК-а, са почетком у 11:00 часова, уз учествовање јавности искључиво путем видео линка.

Усмене коментаре дате на општој расправи, као и писане коментаре дате на Нацрт правилника, ФЕРК је пажљиво размотрио и анализирао, а исти су са Извјештајем водитеља поступка објављени на интернет страници ФЕРК-а. Обзиром да коментари нису били такве природе да захтијевају суштинску ревизију Нацрта ради којих би се обновио поступак опште расправе, Приједлог правилника о измјенама и допунама Правилника за издавање дозвола стављен је на дневни ред IX редовне сједнице ФЕРК-а.